

Zadeva C-795/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

21. december 2023

Predložitveno sodišče:

Bundesgerichtshof (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

21. december 2023

Toženi stranki, nasprotni stranki v revizijskem postopku in revidenta:

konektra GmbH

LN

Tožeča stranka, revidentka in nasprotna stranka v revizijskem postopku:

USM U. Schärer Söhne AG

Predmet postopka v glavni stvari

Direktiva 2001/29/ES – Avtorska pravica – Pojem „delo“ – Presoja izvirnosti

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali pri delih uporabne umetnosti med varstvom na podlagi prava modelov in avtorskopравnim varstvom obstaja razmerje pravilo-izjema v tem smislu, da za avtorskopравno presojo izvirnosti teh del veljajo strožje zahteve glede svobodnih in ustvarjalnih izbir ustvarjalca kot pri drugih vrstah del?

2. Ali je treba pri avtorskopravni presoji izvirnosti upoštevati (tudi) subjektivni pogled ustvarjalca na ustvarjalni proces in ali mora ta zlasti svobodne in ustvarjalne izbire sprejeti zavestno, da se jih lahko šteje za svobodne in ustvarjalne izbire v smislu sodne prakse Sodišča Evropske unije?

3. Če je treba v okviru presoje izvirnosti odločilno izhajati iz tega, ali in v kakšnem obsegu je v delu objektivno izraženo umetniško ustvarjanje: ali se pri tej presoji lahko upoštevajo tudi okoliščine, do katerih je prišlo po trenutku nastanka stvaritve, odločilnem za presojno izvirnosti, kot na primer predstavitev stvaritve na umetniških razstavah ali v muzejih ali njeno priznanje v strokovnih krogih?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230), zlasti členi 2(a), 3(1) in 4(1)

Navedene nacionalne določbe

Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski pravici, v nadaljevanju: UrhG), zlasti člen 2(1), točka 4, in (2)

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka je proizvajalka modularnega pohištvenega sistema, ki ga že desetletja prodaja pod oznako „USM Haller“, pri katerem se sijoče kromirane okrogle cevi s povezovalnimi kroglastimi deli sestavijo skupaj v ogrodje. V ogrodje se lahko vstavijo kovinske ploskve različnih barv (tako imenovani paneli). Tako nastali korpusi se lahko poljubno kombinirajo in sestavljajo drug nad drugim ali drug poleg drugega.
- 2 Prva tožena stranka (v nadaljevanju: le: tožena stranka), katere poslovodja je druga tožena stranka, prek svoje spletne trgovine ponuja nadomestne in razširitvene dele za pohištveni sistem USM Haller, ki po obliki in pretežno tudi po barvi ustrezajo izvirnim komponentam tožeče stranke. Potem ko se je tožena stranka sprva omejila na zgolj posel z nadomestnimi deli, je v letih 2017/2018 preoblikovala svojo spletno trgovino, v kateri so našteve vse komponente, ki so potrebne za sestavo popolnega pohištva USM Haller. Tožena stranka na svoji spletni strani oglašuje tudi s slikami sestavljenega pohištva. Stranke ob dostavi pohištva prejmejo tudi navodilo za montažo, v katerem je razložena sestava popolnih kosov pohištva. Svojim strankam ponuja montažni servis, v okviru katerega se dobavljeni posamezni deli pri stranki sestavijo v popolni kos pohištva.

- 3 Tožeča stranka meni, da je pohištveni sistem USM Haller avtorskoppravno varovano delo uporabne umetnosti, vsekakor pa naj bi pri njem šlo vsaj za proizvod, ki ga zakonodaja o preprečevanju nelojalne konkurence varuje pred posnemanjem. V preoblikovanju spletne trgovine vidi novo usmeritev poslovnega modela tožene stranke, katere namen ni več le ponudba nadomestnih delov za pohištveni sistem tožeče stranke, temveč proizvodnja, ponudba in prodaja lastnega pohištvenega sistema, ki je identičen njenemu pohištvenemu sistemu. Meni, da tožena stranka s tem krši avtorsko pravico na njenem pohištvenem sistemu, vsekakor pa naj bi pri tem šlo vsaj za posnemanje, ki je nedopustno z vidika konkurenčnega prava.
- 4 Tožeča stranka je s tožbo predlagala, naj sodišče toženima strankama naloži opustitev, posredovanje informacij, predložitev računov in povračilo stroškov opomina ter naj ugotovi njuno odškodninska obveznost. Svoje tožbene predloge v prvi vrsti opira na avtorsko pravo, podredno pa tudi na varstvo pravic v okviru konkurenčnega prava.
- 5 Landgericht (deželno sodišče) je tožbenim predlogom ugodilo pretežno na podlagi avtorskega prava. Pritožbeno sodišče (OLG Düsseldorf (višje deželno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija), sodba z dne 2. junija 2022 – 20 U 259/20, juris) pa je tožbene predloge v tem pogledu zavrnilo z obrazložitvijo, da pri pohištvenem sistemu USM Haller ne gre za avtorskoppravno varovano delo uporabne umetnosti v smislu člena 2(1), točka 4, in (2) UrhG, saj naj ne bi bile izpolnjene zahteve, ki jih Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: tudi: Sodišče) v novejši sodni praksi določa za delo, in jim ugodilo le, če so oprti na varstvo pravic v okviru konkurenčnega prava. Tožeča stranka z revizijo vztraja pri svojih avtorskopravnih zahtevkih, medtem ko toženi stranki predlagata zavrnitev tožbenih predlogov tudi v delu, v katerem ti temeljijo na konkurenčnem pravu.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 6 Uspeh revizije tožeče stranke zoper zavrnitev prednostno uveljavljanjih avtorskopravnih zahtevkov je odvisen od razlage pojma dela v členih 2(a), 3(1) in 4(1) Direktive 2001/29. Pravilna razlaga prava Unije glede na predlog za sprejetje predhodne odločbe z dne 20. septembra 2023, ki ga je pri Sodišču pod št. zadeve C-580/23 vložilo Svea hovrätt (višje sodišče v Stockholmu, Švedska), ni tako očitna, da ne dopušča nobenega razumnega dvoma (glej v zvezi s tem sodbo z dne 6. oktobra 2021, Consorzio Italian Management in Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, točki 32 in 33).
- 7 Prvo vprašanje za predhodno odločanje: pritožbeno sodišče je iz sodbe z dne 12. septembra 2019, Cofemel (C-683/17, EU:C:2019:721, točki 51 in 52), izpeljalo, da mora avtorskopravno varstvo uporabnih predmetov v razmerju do varstva modelov ostati izjema, da ne bi bili ogroženi cilji in učinkovitost obeh vrst varstva.

- 8 Predložitveno sodišče meni, da iz preudarkov v točkah od 50 do 52 sodbe Cofemel ne izhaja, da pri uporabnih predmetih za izvirnost, potrebno za avtorskopravno varstvo kot dela uporabne umetnosti, veljajo strožje zahteve kot pri drugih vrstah del. Sodišče je ugotovilo, da je mogoče modele opredeliti kot dela v smislu Direktive 2001/29, če izpolnjujejo zahtevi, ki v enaki meri veljata za vse predmete, ki jih varuje avtorska pravica. Po eni strani morajo biti izvirni predmet v tem smislu, da so avtorjeva lastna intelektualna stvaritev, po drugi strani morajo biti izraz take stvaritve (sodba z dne 12. septembra 2019, Cofemel, C-683/17, EU:C:2019:721, točki 29 in 48; glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Szpunarja v zadevi Cofemel, C-683/17, EU:C:2019:363, točka 31; glede obsega varstva glej sodbo z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točki 97 in 98).
- 9 Pripombe Sodišča, da kumulacija varstva modelov in avtorskoprnega varstva pride v poštev le v določenih primerih, po mnenju senata zato ni mogoče razumeti normativno, temveč povsem deskriptivno. Iz nje zgolj izhaja, da bo varstvo enega in istega predmeta tako kot modela kot tudi dela v resničnosti izjema, saj bo uporabni predmet redkeje izpolnjeval pogoje avtorskoprnega varstva kot pa pogoje varstva modelov.
- 10 Pri uporabnih predmetih, ki imajo značilne lastnosti, pogojene z namenom uporabe, je manevrski prostor za umetniško oblikovanje praviloma omejen. Zato se pri njih še posebej postavlja vprašanje, ali so mimo oblike, ki jo narekuje funkcija, umetniško oblikovani in to oblikovanje dosega stopnjo zahtevane izvirnosti, ki utemeljuje avtorskopravno varstvo (BGH (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), GRUR 2023, 571 [juris točka 15] – luč za vitrine, navedena sodna praksa). Pri tem je treba upoštevati, da je treba za avtorskopravno varstvo del uporabne umetnosti – tako kot za vse druge vrste del – zlasti ob upoštevanju še posebno dolgega obdobja avtorskoprnega varstva zahtevati stopnjo izvirnosti, ki ni prenizka (glej BGHZ 199, 52 [juris točka 40] – rojstnodnevni vlak; BGH (zvezno vrhovno sodišče), sodba z dne 29. aprila 2021 – I ZR 193/20, GRUR 2021, 1290 [juris točka 60] = WRP 2021, 1461 – pravica arhitekta do dostopa).
- 11 Pri ocenjevanju individualne narave, ki je pogoj varstva modelov (glej člena 4(1) in 6(1) Uredbe št. 6/2002 ter člena 3(2) in 5(1) Direktive 98/71/ES), je treba sicer prav tako upoštevati stopnjo svobode, in sicer stopnjo svobode oblikovalca pri razvijanju modela (člen 6(2) Uredbe št. 6/2002 in člen 5(2) Direktive 98/71). Pogoj varstva modelov pa – drugače kot pri avtorskoprnem varstvu – ni, da oblikovalec manevrski prostor za oblikovanje izkoristi za to, da sprejme svobodne in ustvarjalne izbire, ki odražajo njegovo osebnost. Zadošča namreč, da mu uspe ustvariti tak model, pri katerem se celotni vtis, ki ga naredi na seznanjenega uporabnika, razlikuje od celotnega vtisa, ki ga na takega uporabnika naredi drug model, ki je bil dostopen javnosti (člen 6(1) Uredbe št. 6/2002 in člen 5(1) Direktive 98/71).
- 12 Drugo vprašanje za predhodno odločanje: pritožbeno sodišče je navedlo, da je treba v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije odločilno izhajati iz

preudarkov ustvarjalca pri stvaritvi predmeta. Pri presoji izvirnosti naj bi bil odločilen subjektivni pogled ustvarjalca (glede te tematike glej tudi predložitveno odločbo Svea hovrätt (višje sodišče v Stockholmu), točke od 26 do 35). Zavestno naj bi moral sprejeti svobodne in ustvarjalne izbire, kar naj bi bilo izključeno, če je dejansko ali pa tudi le domnevno vezan na pravila, tehnične danosti ali druge obveznosti. Tudi estetika neke stvaritve naj ne bi ničesar izražala glede tega, ali ta temelji na svobodnih in ustvarjalnih izbirah, saj naj v izjavah ustvarjalcev glede ustvarjalnega procesa ne bi bilo nobene podlage za domnevo svobodnih in ustvarjalnih izbir.

- 13 Predložitveno sodišče, nasprotno, meni, da mora tudi presoja izvirnosti za vse vrste del potekati enotno objektivno in izhajajoče iz konkretno predloženega dela. Pri tem naj ne bi bil pomemben subjektivni pogled avtorja v smislu ustvarjalnega namena ali zavedanja glede svobodnih in ustvarjalnih izbir.
- 14 Sodišče pri opredelitvi izvirnika v smislu lastne intelektualne stvaritve ni navedlo, da je za to – kar je pritožbeno sodišče vzelo za podlago svoje presoje – potrebna „zavestna“ svobodna in ustvarjalna izbira. V skladu s sodno prakso Sodišča presoja nasprotno namreč poteka na podlagi okoliščin, v katerih se možna volja ustvarjalca glede oblikovanja izraža objektivno ugotovljivo. Tako lahko na primer pri pisnih poročilih izvirnost izhaja iz izbire, razporeditve in kombinacije besed (glej sodbo z dne 29. julija 2019, Funke Medien NRW, C-469/17, EU:C:2019:623, točka 23 in navedena sodna praksa). Iz sodne prakse Sodišča ni mogoče razbrati, da je poleg ugotovitve, da je avtor sprejel objektivno in ne z obveznostmi določeno ter s tem svobodno (in ustvarjalno) izbiro, potrebna še ugotovitev, da se je avtor zavedal, da je sprejel v tem smislu svobodno (in ustvarjalno) izbiro. Prav tako se ne more zahtevati zavedanja glede sprejemanja ustvarjalne izbire, saj umetniške stvaritve lahko nastanejo tudi nevede ali podzavestno.
- 15 Predložitveno sodišče meni, da tudi iz sodbe Brompton Bicycle, v kateri je Sodišče izhajalo iz dejavnikov in preudarkov, ki so ustvarjalca vodili pri izbiri oblike proizvoda (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točki 35 in 36), ne izhaja, da ugotovitev izvirnosti predpostavlja „zavestno“ ustvarjalno izbiro ustvarjalca. Iz sodbe Brompton Bicycle nasprotno izhaja, da je odločilno, ali rezultat ustvarjalnega procesa predstavlja umetniško stvaritev. Zato morajo nacionalna sodišča ugotoviti, ali je avtor proizvoda z izbiro njegove oblike s svobodnimi in ustvarjalnimi izbirami izvirno izrazil svojo ustvarjalno sposobnost in je proizvod oblikoval tako, da odraža njegovo osebnost (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točka 34).
- 16 Sodišče poleg tega ni sledilo predlogu generalnega pravobranilca, da se pri pojmu dela, poleg elementov izvirnosti in izraza stvaritve, upoštevajo še drugi dejavniki, kot na primer volja ustvarjalca (glej sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sanchez-Bordone v zadevi Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:79, točki 92 in 93). Namesto tega Sodišče kot odločilno pri presoji

izvirnosti navaja, da obstaja manevrski prostor, ki pušča prostor za ustvarjalno svobodo (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točka 24). Izhodišče obstoja manevrskega prostora, ki se ga lahko določi na podlagi objektivnih okoliščin, na primer znanega nabora oblik ali tehničnih nujnosti, je namenjeno ravno objektivizaciji pojma dela (glej Zech, ZUM 2020, 801, 802). Ker je ugotovitev zavestnosti glede izrabe manevrskega prostora kot notranji proces težavna (Tolkmitt, GRUR 2021, 383, 386), bo moralo nacionalno sodišče, ki mora upoštevati vse upoštevne elemente obravnavanega primera, kakor so obstajali pri zasnovi predmeta (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točka 37), redno na podlagi rezultata oblikovanja sklepati na voljo ustvarjalca pri procesu nastajanja, pri čemer bo lahko upoštevalo tudi objektivne indice, ki podpirajo rezultat.

- 17 Za objektivno razlago govori pravna varnost in primerjava z drugim elementom obrazložitve varstva („izražati“), v okviru katere je treba v skladu s sodno prakso Sodišča v postopku opredeljevanja varovanega predmeta izključiti vsak subjektivni element, ki škodi pravni varnosti (sodba z dne 13. novembra 2018, Levola Hengelo, C-310/17, EU:C:2018:899, točka 41). Bilo bi v škodo pravni varnosti in vodilo bi do nepoštenih rezultatov, če ne bi bilo treba tudi pri prvem elementu izvirnosti izključiti vsak subjektivni element.
- 18 Če bi bila odločilna zgolj subjektivna predstava ustvarjalca, po eni strani – kot to kažejo ugotovitve pritožbenega sodišča v obravnavanem sporu – ustvarjalec, ki meni, da je vezan na pravila ali obveznosti, dejansko pa je sprejel svobodne in ustvarjalne izbire, torej take, ki niso vezane na pravila in obveznosti, ne bi bil deležen avtorskoprnega varstva, čeprav je z objektivno presojo ustvaril delo, upravičeno do takega varstva. Tak rezultat verjetno ne bi bil skladen z zahtevo po varstvu intelektualne lastnine v skladu s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Po drugi strani bi ustvarjalec, ki domneva, da dela svobodno in ustvarjalno, dejansko pa je vezan na pravila ali obveznosti, za svojo stvaritev prejel avtorskopravno varstvo, čeprav z objektivno presojo ni ustvaril dela, upravičenega do takega varstva. To bi vodilo do rezultata, ki ni skladen s pravom intelektualne lastnine, da bi si vsakdo lahko poljubno priznal absolutne pravice, kot so pravice, ki izhajajo iz avtorskega prava (glej A. Nordemann v: Fromm/Nordemann, na navedenem mestu, člen 2 UrhG, točka 16). Tudi Svea hovrätt (višje sodišče v Stockholmu) vidi nevarnost, da bi razlaga zahteve glede izvirnosti, ki izhaja iz procesa ustvarjanja in odločitev, ki jih je pri tem sprejel avtor, vodila do sorazmerno nizkih zahtev glede svobodnih in ustvarjalnih izbir in bi nastalo tveganje, da bi bili tudi predmeti, ki si tega morda ne zaslužijo, opredeljeni kot delo, zaradi česar bi bilo za njih priznано avtorskopravno varstvo (Svea hovrätt (višje sodišče v Stockholmu), sodba z dne 20. septembra 2023, točke od 26 do 28).
- 19 Za dosego glavnega cilja Direktive 2001/29, namreč zagotovitve visoke ravni varstva avtorske pravice (sodba z dne 29. julija 2019, Pelham in drugi, C-476/17, EU:C:2019:624, točka 30), je treba pri opredelitvi pojma dela v okviru prava Unije upoštevati tudi okoliščine, ki vplivajo na učinkovito procesno uveljavljanje

pravic avtorja. V tem pogledu je treba upoštevati, da avtor, ki vloži tožbo, v postopku glede kršitve avtorske pravice nosi trditveno breme za obstoj osebne intelektualne stvaritve. Zahteva glede dokaza določene motivacije ustvarjalca bi lahko na nesorazmeren način zaostila zahteve za priznanje avtorskopravnega varstva (glej OLG Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija), GRUR 2022, 565 [juris točka 39]).

- 20 Merilo, ki bi temeljilo na predstavah ustvarjalca, bi bilo povezano s težavami pri ugotavljanju dejanskega stanja na sodišču, do katerih redno pride pri subjektivnih elementih. Poleg tega velja, da smejo biti izjave ustvarjalca glede njegovih predstav pri ustvarjanju zadevnega predmeta ali vsaj indici za te predstave bolj izjema. Obstaja tudi bojazen, da se bodo te težave ob upoštevanju dolgega obdobja avtorskopravnega varstva še povečale zaradi okoliščine, da je odločilen trenutek stvaritve, ki neredko segajo leta ali, tako kot v obravnavanem primeru, celo več desetletij nazaj. Ti vidiki nasprotujejo temu, da bi pristojna nacionalna sodišča enotno po vsej Uniji in ob zagotavljanju pravne varnosti lahko ustrezno upoštevala okoliščine, pomembne za varstvo avtorskih pravic.
- 21 Pri taki razlagi pojma izvirnosti, za katero predložitveno sodišče meni, da je pravilna, so nasprotno odločilne objektivne okoliščine, ki jih nacionalna sodišča lažje ugotavljajo, kot so na primer značilnosti stvaritve ali skupni vtis dela, ali manevrski prostor pri oblikovanju ob upoštevanju obstoječega nabora oblik in tehničnih nujnosti, ki jih je treba pri tem upoštevati. Za to načelno zadostuje, da tožeča stranka predloži zadevno delo in predstavi konkretne oblikovalske elemente, iz katerih naj bi izhajalo avtorskopravno varstvo. Pri uporabnih predmetih, pri katerih so možnosti umetniško-estetskega izražanja redno omejene, ker morajo zadostiti določenim tehničnim zahtevam in izkazujejo tehnično pogojene oblikovalske značilnosti, je treba poleg tega točno in jasno predstaviti, v kakšnem obsegu so umetniško oblikovani preko oblike, ki jo določa funkcija (BGH (zvezno vrhovno sodišče), sodba z dne 12. maja 2011 – I ZR 53/10, GRUR 2012, 58 [juris točki 24 in 25] – igralo-vrtiljak z vrvmi, navedena sodna praksa; BGH (zvezno vrhovno sodišče), GRUR 2023, 571 [juris točka 21] – luč za vitrine). Če tožena stranka temu nasprotuje z ugovorom, da varstvo ni mogoče oziroma je mogoče v omejenem obsegu, ker je avtor posegel po že obstoječem naboru oblik, mora sama predložiti in dokazati videz starejšega dela (BGH (zvezno vrhovno sodišče), sodba z dne 27. maja 1981 – I ZR 102/79, GRUR 1981, 820 [juris točka 25] – stol z jeklenimi cevmi II, navedena sodna praksa).
- 22 Kar zadeva estetsko stvaritve, je treba napotiti na sodno prakso Sodišča Evropske unije, v skladu s katero estetski učinek modela sam po sebi ne omogoča ugotovitve, ali je ta model intelektualna stvaritev, ki izpolnjuje zahtevo po izvirnosti. Estetski vidiki pa so lahko del ustvarjalnosti (sodba z dne 12. septembra 2019, Cofemel, C-683/17, EU:C:2019:721, točka 54). Predložitveno sodišče temu ustrezno izhaja iz tega, da lahko estetski učinek stvaritve utemelji avtorskopravno varstvo (le), če temelji na umetniškem ustvarjanju in to izraža (glej BGH (zvezno vrhovno sodišče), GRUR 2023, 571 [juris točka 13] – luč za vitrine, navedena sodna praksa). Če estetski učinek stvaritve temelji na umetniškem ustvarjanju,

torej na svobodnih in ustvarjalnih izbirah, in to izraža, pa je poleg tega tudi od stopnje estetske vsebine odvisno, ali ta stvaritev dosega stopnjo izvirnosti, ki utemeljuje avtorskopravno varstvo.

- 23 Tretje vprašanje za predhodno odločanje: v nemškem avtorskem pravu je treba pri presoji lastnosti dela upoštevati posamezne indice, ki govorijo za ali proti individualnosti dela, da bi se dosegel čimbolj objektivni in prepričljiv rezultat. Kot indic za možnost varstva dela je treba vključiti tudi upoštevanje, ki ga je delo deležno v strokovnih krogih in siceršnji javnosti; tudi predstavitev dela v muzejih umetnosti in na umetniških razstavah lahko pomeni informacijo, da krogi, ki se ukvarjajo z umetnostjo, v njem vidijo umetniško stvaritev, ki je zaščitena z avtorskopравnim varstvom (glej BGH (zvezno vrhovno sodišče), sodba z dne 10. decembra 1986 – I ZR 15/85, GRUR 1987, 903 [juris točka 31] – pohišstvo Le Corbusier, navedena sodna praksa; OLG München (višje deželno sodišče v Münchnu, Nemčija), GRUR-RR 2011, 54 [juris točka 43]; Dreier v: Dreier/Schulze, na navedenem mestu, člen 2, točki 61 in 62 ter navedena sodna praksa; BeckOK.UrhR/Rauer/Bibi, na navedenem mestu, člen 2, točka 102; Leistner, GRUR 2019, 1114, 1120; drugačno stališče OLG Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu), ZUM-RD 2002, 181 [juris točka 83]).
- 24 Zdi se vprašljivo, ali se te okoliščine po sodbi Brompton Bicycle še vedno lahko upoštevajo kot indici.
- 25 Sodišče je navedlo, da mora nacionalno sodišče pri presoji izvirnosti upoštevati vse upoštevne elemente obravnavanega primera, kakor so obstajali pri zasnovi tega predmeta, ne glede na zunanje dejavnike in dejavnike po nastanku proizvoda (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točka 37).
- 26 Predložitveno sodišče pa navedbe Sodišča razume zgolj kot pojasnilo, da so za presojno, ali je obstajal zadosten manevrski prostor za oblikovanje in ga je ustvarjalec umetniško uporabil, odločilne le razmere v času stvaritve (glej tudi BGH (zvezno vrhovno sodišče), GRUR 1961, 635, 638, točka III 4 – stol z jeklenimi cevmi I). V skladu s tem je sicer zlasti poznejši razvoj nabora oblik neupošteven. Okoliščine, do katerih je prišlo po stvaritvi proizvoda, kot na primer ocene v strokovnih krogih, pa naj bi se lahko upoštevale, če lahko ponudijo oporno točko za presojno, ali je predmet v času njegove zasnove pomenil lastno intelektualno stvaritev njegovega avtorja. To nacionalnim sodiščem omogoča izpolnitev njihove naloge, da upoštevajo vse upoštevne elemente obravnavanega primera, kakor so obstajali pri zasnovi predmeta (sodba z dne 11. junija 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, točka 37).